

Deniz Taşımacılığı Terimleri

Genel Terimler

ARMATÖR : Gemi sahibi, taşıyıcı

ACENTE : Herhangi bir limanda armatör adına faaliyet gösteren, onun temsilciliğini yapan kuruluş

NVOCC : “Non Vessel Operating Common Carrier” (Gemi sahibi olmadan taşımacılık yapan)

CO-LOADER: Diğer forwarderların yüklerini kendi yükü ile konsolide ederek taşımacılık yapan

FORWARDER : Karayolu, havayolu, deniz yolu, demiryolu taşımacılığını, gümrükleme ve sigorta hizmetlerinin operasyonunu gerçekleştiren, aktif bir acenta ağına sahip olan organizatör firma

BILL OF LADING (B/L) : Deniz yolu konşimentosu

a. Master B/L (Ana konşimento)

b. House B/L (Ara konşimento)

CHARTER TAŞIMA : Geminin tamamen yada kısmen (part kargo) kiralanarak yapılan taşımadır.

CHARTER PARTY : Taşımacı ile armatör arasında yapılan sözleşmeye verilen isimdir

BULK YÜKLEME : Konvansiyonel yük taşımacılığında dökme yükleme.

BROKER : Armatörle yükleyici arasında aracılık yapan, komisyoncu

RO-RO TAŞIMACILIĞI : Araç, treyler veya konteyner taşıyan gemilerle yapılan taşımacılık

Yükleme Boşaltma Terimleri

FREE IN (FI) : Limandaki yükleme masrafı

FREE OUT (FO): Limandaki boşaltma masrafı

LINER IN (LI) : Yükleme masrafının armatöre ait olması

LINER OUT (LO): Boşaltma masrafının armatöre ait olması

STUFFING : İstifleme,yükü konteynere yerleştirme

UNSTUFFING : Konteynerin içini boşaltma

STEVEDORING : Gemiyi yükleme ve boşaltma hizmeti

Liman Terimleri

STORAGE : Limanda depolama / ardiye

DEMURAJ : Geminin kendisine tanınan yükleme ve boşaltma süresini aşması yada konteyner içinde bekleyen yükün tanınan süreden önce gümrükten çekilip boşaltılmaması

FREE TIME : Serbest süre.Yükün demuraja girmeden bekleyebileceği süre.Süre aşımında demuraj uygulanır.

THC : (Terminal Handling Fee) : Limandaki elleçleme ücreti

GEÇİCİ KABUL : Türkiye'deki gümrük mevzuatı gereği konteynerler gümrüğe tabi mal statüsündedirler. Bu nedenle bir konteynerin limandaki gümrüklü sahadan çıkarılması veya tekrar limana getirilmesi halinde ortaya çıkan gümrükleme masrafıdır

Navlunla İlgili Terimler

CAF: (Currency Adjustment Factor) Amerikan dolarındaki dalgalanmaları navluna dahil edilmesi

BAF : (Bunker Adjustment Factor) Deniz aşırı taşımalarda fuel oil fiyatlarındaki dalgalanmaların belli oranda navluna dahil edilmesi

PRİMAJ : Genellikle Türkiye'den ihracat navlunlarında kullanılan armatörün riskini azaltmak için koyduğu ek ücret

WAR RISK SURCHARGE (WRS) : Savaş riski olan limanlara yapılan seferlerde navluna ilave olarak alınan ek ücret

HIGH CUBE SURCHARGE : High Cube konteyner için alınan ilave ücret

IMCO CHARGE : Tehlikeli madde taşımalarında armatörün talep ettiği ek ücret

Detaylı Terimler Sözlüğü

.A.	Always Afloat	Daima yüzer halde
a.d.	Ante diem/before date	Gününden önce/vadesi gelmiş
A.F.	Advance Freight	Peşin avans navlun
A.H.	After Hatch	Kıç ambar ağzı
A.P.	Additional Premium	Ek prim
a/c	Account	Hesap, hesaba
A/C	Account current	Cari hesap
A/d	After date	Vadesinden sonra
A/S	Alongside	Bordada
A/S	Account sale	Satış hesabı
a/s	At sight	
A/S	Account Sales/After sight	Satış hesabı/Görüldükten sonra
A/V	Ad valorem	Kıymet üzerinden
Acc	Accepted, acceptance	Kabul edilmiştir, kabul
ad/advt	Advocate	Avukat
Afft.	Affidavit	Yeminli yazılı ifade
aflt.	Afloat	Yüzer halde
Al	First class	1. sınıf
Alt.	Alternate	Yedek/Vekil
amt.	Amount	Miktar
an.	Anno	Yılda
Anch.	Anchorage	Demir yri
arbtn./arbtro	Arbitration/Arbitrator	Tahkim (arbitraj) Hakem
art.	Article	İstatistik pozisyonu/Madde
assd.	Assessed	Tahakkuk etmiş
Assigt.	Assignment	Devir, temlik
Assn.	Association	Dernek, birlik
att.At., Atty.	Attorney	Vekil/Dava vekili
Att.Gen.	Attorney General	Başsavcı
awb	Airwaybill	(Hava) konşimento
B.B.	Bill Book	Borç senedi defteri
B.B.B.	Before Breaking Bulk	Yükü (dökme) boşaltmaya başlamadan önce
B.D.	Bar Draught	Şişlikta gerekli min.su çekimi
b.d.	Bills discounted/Bank draft	İskonto edilmiş senet/Banka keşidesi
B.D.I.	Both Dates Inclusive	Her iki tarih dahil
B.E.	Both ends, at both load/discharge ports	1.küpeşterler, 2. yükleme/boşaltma limanları
B.H.	Bill of Health/Bulkhead	Sağlık sertifikası/Dökme yük için gerekli düzey bölme
B.O.	Buyer's option	Alıcı opsiyonu
B.O.T.	Board of Trade	Ticaret Heyeti
b.p.	By procuracy (power of attorey)	Vekaleten imzaya yetkili
B.T.	Berth terms	Yükleme ve boşaltma kuralları
B/C	Bills for collection	Tahsile verilen senetler
b/d	Brought down	Nakil yekün
B/E	Bill of Exchange	Poliçe, ciro ile devrolunan kıymetli evrak
B/G	Bonded goods	Gümrüğü ödenmemiş transit mal
B/N	Banknote	Banknot
B/P	Bills payable	Borç senedi
B/P	Bill payable	Ödenecek senetler
B/R	Bills receivable	Alacak senedi
B/S	Bill of Sale	Gemi mülkiyetini devreden vesika
B/S (b.s)	Bill of Sale/Balance Sheet	Satış faturası/Bilanço
bal.	Balance	Denge
Bd.	Bond	Tahvil
Bds.	Boards	Tahta, mukavva
bkpt.	Bankrupt	Müflis
bre.	Barrel	Varil
Bs/c	Bills of collection	Tahsil senetleri
c	Currency/Cents/Case	Para/Sent/Durum
C and D	Collection and Delivery	Senet tahsili ve teslim
C.a.D.	Cash against Documents	Vesaik mukabili ödeme
C.B.	Cash Credit	Para olarak verilen kredi

C.b.d.	Cash before delivery	Teslimden önce ödeme
c.d.	Cash discount/Certificate of deposit	Kasa iskontusu/Teminat makbuzu
C.div.	Cumulative dividend	Birikmiş temettü
C.F.	Cost and Freight	Mal Bedeli ve NAVlu
C.G.	Coast Guard	Sahil koruma
C.G.A.	Cargo's proportion of General Average	Büyük avariyaдан yükün hissesine düşen
C.H.	Custom House	Gümrük Dairesi
C.I.F.	Cost, Insurance, Freight	Mal Bedeli, Sigorta ve Navlun
C.I.F.c.and.I	Cost insurance, Freight, Commission and Interest	Mal Bedeli, Sigorta, Navlun, Komisyon ve Faiz
C.i.a.	Cash in advance	Peşin para
C.L.	Carload Lot	Alıcının bulunduğu istasyona teslim
C.O.D.	Cash on Delivery	Teslimat anında ödeme
C.O.P.	Custom of the Port	Liman teamülü, usulü
C.P.D.	Charterers Pay Dues	Vergi, rüsum gemi kiralayana ait
C/A	Capital account	Sermaye hesabı
c/f	Carried forward	Nakli yekün
C/H	Clearing House	Takas Dairesi
c/m	Certificate of manufacture	İmalat belgesi
C/N	Credit Note	Alacak dekontu
C/N	Credit Note	Kredi dekontu
C/O	Certificate of Origin Menşe Şahadetnamesi	Menşe Şahadetnamesi
c/o	Care of/Cash order	Aracılığı ile (eliyle) Peşin para ile sipariş
C/P	Charter Party	Gemi kira kontratı
cash b/l	Cash against bill of lading	Konşimento karşılığı peşin ödeme
Cash.	Cashier	Kasiyer, veznedar
cd.sl.	Conditional sale	Şartlı satış
ch.ppd.	Charges prepaid	Önceden ödenen masraflar
chq.	Cheque	Çek
cl.b/l	Clean bill of lading	Temiz, eklentisiz konşimento
Coll.	Collect/collection	Senet tahsili/ tahsil etme
Ctge.	Cartage	Nakliye Ücreti
D. 1/2 D.	Despatch half Demurrage	Surastaryaya yarısı kadar dispeç
D.A.	Deposit account	Mevduat hesabı
D.a.d.	Documents against discretion of collecting bank	Tahsilatı yapan bankanın takdiri karşılığında vesaik
D.A.F.	Delivery at Frontier	Hudutta teslim
d.bk.	Drawback	Gümrük resmi iadesi, reddi rüsum
d.d.o.	Despatch Discharging only	Yalnız boşaltmada dispeç
D.P.B.	Deposit pass-book	Mevduat cüzdanı
d.s.	Days after sight	İbrazından sonraki günler
D/A	Documents against Acceptance	Kabul karşılığı vesaik
D/D	Demand Draft	Görüldüğünde ödenecek poliçe
D/D	Demand draft	İbrazında ödenecek poliçe
D/N	Debit Note	Borç Dekontu
D/N	Debit note	Borç dekontu
D/O	Delivery Order	Teslimat emri
D/P	Documents against Payment	Ödeme karşılığı vesaik
D/P	Documents against payment	Vesaik mukbili ödeme
D/r	Deposit receipt	Teminat makbuz
D/y	Delivery	Teslimat
deb.	Debit	Borç zimmet
Decl.	Declaration/Declared	Beyanname/deklare edilmiş
Def.	Defendant	Müdafî, savunucu
Depr.	Depreciation	Amortisman
dft.	Draft	Poliçe/kambiyo senedi
dft/a.	Draft attached	Poliçe eklenmiş
dft/c	Clean draft	Belgesiz poliçe
Dis.	Discount	İskonto, indirim
Distr.	Distribute/Distributor	Dağıtma/Distribütör
Div.	Dividend/Division	Temettü/Taksim
do	Ditto	Aynı, aynen
Dr.	Drawer	Keşide eden
ds dft	Sight draft/Date draft	İbrazından ödenecek poliçe/vadeli poliçe

e.and o.e	Errors and omissions excepted	Hata ve noksanlar hariç
e.e.	Errors excepted	Hatalar hariç
E.P.D.	Excess Profit Duty	Olağanüstü Kazanç Vergisi
encl.	Enclosure	Ekleri
end.	Endorsed/endorsement	Ciro edilmiş/ciro
ex.	Exchange	Kambiyo/Döviz Kuru/Borsa
Ex.d. (ex.div.)	Ex dividend (um)	Kar hissesi olmadan, temettüsüz
Ex.int.	Ex interest	Faiz hariç
exl.	Exlusive, excluding	Hariç, müstesna
f.b.	Freight bill	Navlun senedi, faturası
F.I.O.S.	Free In and Out, Stowed	Bkz. F.I.O ve istif giderleriyle ilgisi yoktur.
F.I.O.S.T.	Free In and Out, Stowed and Trimmed	Bkz. F.I.O.S. ve tanzim giderleriyle ilgisi yoktur.
f.o.i.	Free of interest	Faizsiz
F.P.	Floating (open) policy	Serbest (açık) poliçe
F.T.	Freight ton	2240 (veya 2000) libre ağırlığında hacim birimi Navlun ton-1.016 kg.
F.T.	Full Terms	Tüm komisyon veya indirimler navluna dahildir.
F.T.	Free of Turn	Yanaşma yeri olsun, olmasın gemi varışından sonra astorya günleri sayılır.
F.T.W.	Free Trade Wharf	Serbest Ticaret Limanı
f.x.	Foreign exchange	Döviz
fr.fwrđ.	Freight forward	Navlun vadeli
FRT.	Freight	Navlun
frt.coll.	Freightcolleckt	Navlun tahsil edilecek
frt.pp.	Freight prepaid	Navlun peşin ödenmiş
G.m.b.	Good merchantable brand	İyi kalite
G.R.T.	Gross Register Tonnage	Sicile kayıtlı gros ton
gr.	Gross	Brüt
gr.wt.	Gross weight	Brüt ağırlık
Gtee	Guarantee	Garanti, teminat
Gtee.(gtd)	Gurantee/Guaranteed	Garanti/garanti edilmiş
H.O.	Head Office	Merkez (büro)
H.P.	Horse Power	Beygir gücü
H.W.M.	High Water Mark	Yüksek su çizgii
hrs.	Hours	Saat
I.B.	Invoice Book	Fatura defteri
I.O.U. (IOU)	I owe you	size borcum, borç senedi
I/c	In charge of	Görevli, nezaretçi olarak
I/F	Insufficient funds	Yetersiz karşılık, fon
I/F	Insufficient funds	Yetersiz karşılık
I/I	Indorsement irregular	Gayri muntazam ciro
Incl.	Included, inclusive	Dahil edilmiş, dahil
Inst.	Instant (present month)	cari ay
Irr.	Irredeemable	İtfa edilemez
Irrev.	Irrevocable	Rücu edilemez (gayrikabilirücu)
j.a.	Joint account	Müşterek hesap
L.a.	Letter of advice	İhbar mektubu
L.B.	Life Boat	Can Filikası
L.C.D.	Telegram Country Destination	Telgraf gönderildiği ülke dilinde
L.C.O.	Telegram Country Origin	Telgraf çekildiği (gönderen) ülke dilinde
L.H.	Lower Hold	Dip ambar
L.h.	Letter of hypothecaion	İpotek mektubu
L.O.A.	Length Overall	Geminin tam boyu
L/C	Letter of Credit	Akreditif
L/C	Letter of Credit	Akreditif
L/D	Letter of deposit	Rehin senedi
led.	Ledger	Defterikebir
Liq.	Liquidation, liquidated/liquid	Tasfiye, tasfiye edilmiş/likid
Ltd.	Limited	Sınırlı
m.d.	Month's date/months after date	Ayın tarihi/tarihten sonraki aylar
M.I.P.	Marine Insurance Policy	Deniz sigortası poliçesi
M.O.	Money Order	Havale emri
M.O.L.O.O.	More or Less In Owner's Option	Çoğu/azı armatör opsiyonunda
m.p.	Months after payment	Ödemenden sonraki aylar
m.s.	Months after sight, month's sight	İbrazından bir ay sonra

M/R	Mate's Receipt Ordino	Yükleme ordinosu
Marg.	Margin	Marj
mat.	Maturity	Vade
Mem.	Memorandum	Muhtıra
mtg. (mort).	Mortgage	Rehinli
mth.	Month	Ay
N.A.A.	Not Always Afloat	Daima yüzer halde değil
n.d.	Not dated	Tarih konmamış
N.O.R.	Notice of Readiness	Hazırlık Mektubu
n.o.s.	Not otherwise stated, not otherwise specified	Aksi ifade edilmemiş ise
n.p.	Net proceeds	Net hasılat, gelirler
N.R.T.	Net Register Tonnage	Net tescil tonu
n/a	No account	Hesabı yok
n/e.	Not exceeding	Geçmeyecek
n/f.	no funds	Karşılıksız
natl.	National	Ulusal
neg.	Negotiable	Ciro ve devredilebilir
Net Terms.	Free of Charterer's commission	Kiralayan komisyonu hariçYükleme/boşaltma masrafları gemiye ait değil.
o.d.	on demand/overdraft	Talep halinde/Kredi Limitinin aşma
o.p.	Open policy	Açık Poliçe
o.p.o.	One price only	Tek fiyat
O.R.	Owner's Risk	Armatör riskinde
o.s.	Outstanding	Kapanmamış (hesap)
O.S.D.	Open Shelter Decker	Açık barınak güverteleri barınak güverteleri
O/a.	On acceptance/On account	Kabul halinde/namına, hesabına
o/c.	Overcharge	Fazla masraf yükleme
o/n.	Order notify	Sipariş ihbarı
O/o.	Order of	Emrine
on cons.	On consignment	Konsiye olarak
opt.	Option, optional	Opsiyon, opsiyona bağlı
P.A.	Power of Attorney/Private account	Vekaletname/Özel hesap
p.and l.	Profit and loss	Kar ve zarar
P.B.	Pass Book	Tasarruf Cüzdanı
P.O.C.	Port of Call	Uğrılacak liman
P.O.R.	Port of Refuge	Şıngılacak liman
P/N (p.N.)	Promissory note	Emre yazılı senet
pchs.	Purchase	Satınalma
per.pro.	Per procuration	Vekaleten imzaya yetkili
prem.	Premium	Prim
Q.O.O.	Quantity in Owner's Option	Miktar armatör opsiyonunda
R.d.	Running days	Astarya günlerinde tatiller dahil sayılan günler
r/a. (R.A.)	Refer to acceptor	Muhataba müracaat
R/C	Re-credited	Tekrar kredi verilmiş
r/d	Refer to drawer	Keşideciye müracaat
r/e	refer to endorser	Cirantaya müracaat
rem.	Remit. remittance	Para transferi, havalesi
rept. (recpt.)	Receipt	Makbuz
Rev.	Revision	Tashi, revizyon
Rev.A/C	Revenue account	Gelir hesabı
S.B.	Sales Book	Satış Defteri
S.C.	Salvage charges	Kurtarma masrafları
S.F.	Stowage Factor	İstif Faktörü
S.H.E.X.	Sundays and Holidays Excepted	Pazar ve tatiller hariç
S.H.I.N.C.	Sundays and Holidays Included	Pazar ve tatiller dahil
S.O.L.	Shipowner's Liability	Armatör yükümlülükleri
s.p.	Supra under protest	Senedi protesto ettikten sonra kabul etme, protestolu senet
S.P.A.	Sundry Persons" account	Muhtelif şahıs hesabı
S.W.	Shipper's Weights	Yükleyici (sevkiyat) ağırlıkları
s/a	Subject to approval	Onaya bağlı
s/d b/L	Sight draft with bill of lading attached	Konşimento eklenmiş ibrazında poliçe
S/N	Shipping Note	Sevkiyat bildirisi
Supt.	Superintendent	şef, yetkili memur

Superintendent		
Sy.Crs.	Sundry Creditors	Muhtelif alacaklılar
Sy.Drs.	sundry debtors	Muhtelif borçlular
T.B.	Trial Balance	Mizan
T.C.	Tweendeck	Gladora
T.O.	Turnover	Ciro
t.r.	Trust receipt	Zilyetlik makbuzu
t.t.	Telegraphic transfer	Telgrafla para havalesi
T/C	Time Charter	Zamanla sınırlı gemi kiralama sözleşmesi
tar.	Tarif	Gümrük tarifesi
ult.	Ultimo, last month	Geçen ay
V.o.p.	Value as in original Policy	Kıymet (değer) orjinal poliçedeki gibi
V/A	Voucher attached	Vesika, senet etkili
W.A.	With Average	Avarya dahil
W.B.	Water Ballast	Boş gemiye denge arttırmak için alınan safra
W.I.B.O.N.	Whether in Berth or Not	Yanaşmış olsun veya olması
W.S. (RED)	Rates, Extras and Demurrage per World Scale	Fiat, ekstra ve sürastarya enternasyonal ölçülere göre
W.V.N.S.	With Vessel's Natural Segregations	(yükün) geminin doğal şekline göre ayırıp, yerleştirilmesi
W.W.D.	Weather Working Days	Hava şartları uygun çalışma günü
w/m	Without margin	Marjsız
w/w	Warehouse warrant	Antrepo makbuzu
whf.	Wharf	Rıhtım
wholes.	Wholesale	Toptan satış
x.in.	Ex interest	Faizsiz.